

Fa&to Auspicio Jesu Tuente

39

DISSERTATIONEM
HISTORICO-PHYSICAM

DE

PLUVIA PRO- DIGIOSA,

Amplisf. Facultate Philosophicâ, inclytæ

Lipsiensium Academix, indulgente,

SUB PRÆSIDIO

VIRI

Clarissimi atq; Excellentissimi

DN. M. VALENTINI ALBERTI,

Dialect. & Metaphys. P. P. Facult. Philos. Assessoris, &
Collegii B. Mariæ Virginis Collegiati, dignissimi,
longè meritissimi,

Domini Patroni, Fautoris, ac Præceptoris sui,

omni amoris & honoris cultu prosequendi,

Publico ac placido eruditorum Virorum examini

submittit

FRIDRICH-AUGUSTUS JANUS,

Tychop. Holsatus, Magisterii Candidatus.

Propridie Cal. Januarii.

Anno Ær. Chr. M DC LXVII.

H. L. Q. C.

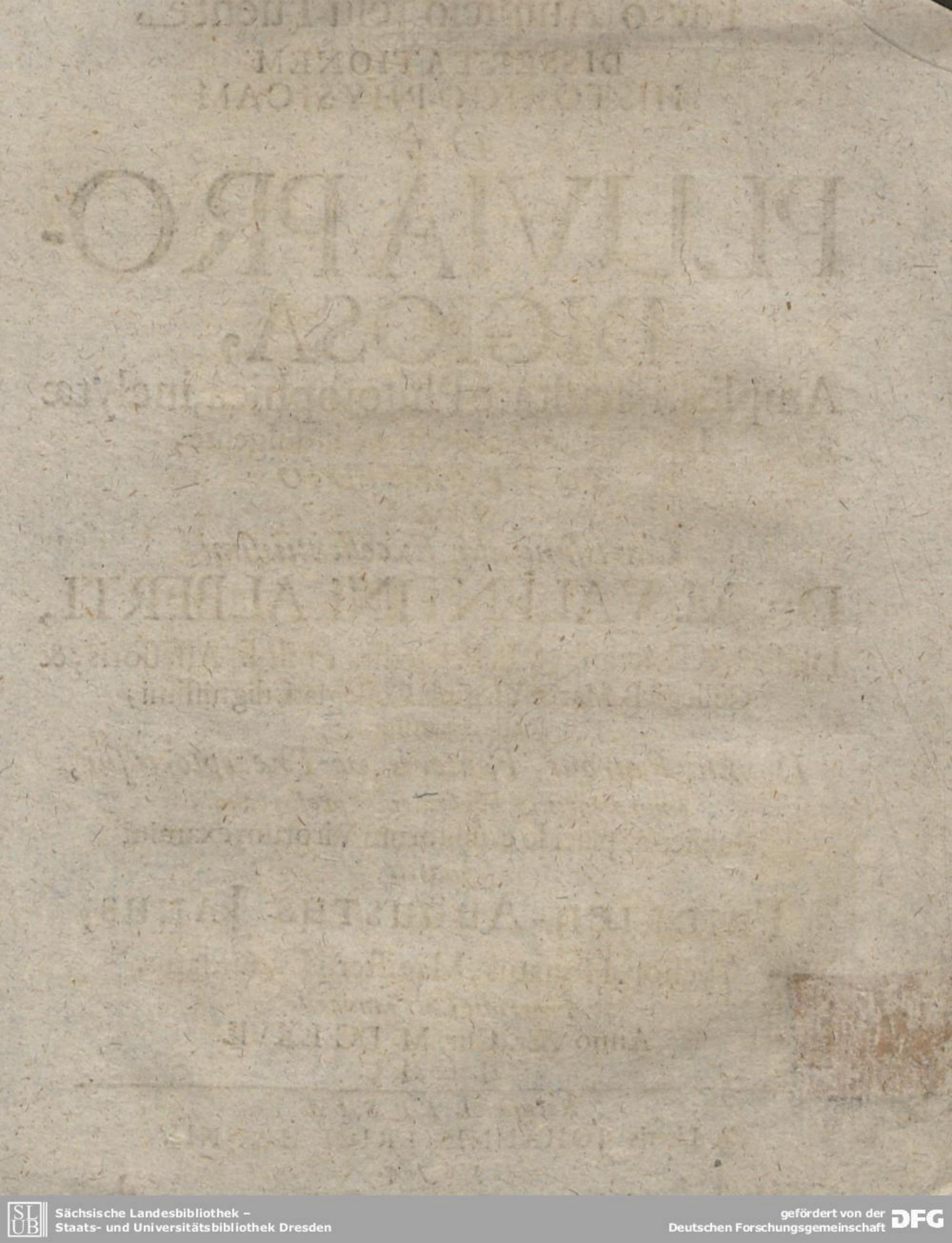
Recusa LIPSIÆ

Literis JOHANNIS ERICI HAHNI.

1674.

56.

Meteorol.
330, 3.

F. A. J. T.
CAP. I.
PRÆPARATIO.

§. 1.

Ein leges disputantium , ac receptam hodiē
consuetudinem impingere videamur , hâc pa-
rasceve , nostras ordiri Theses , volumus .

§. 2. Exhibit autem ista , pluviae prodi-
giosæ Etymologiam , Homonymiam & Syno-
nymiam . Hæc enim plerique , ubi opus est ,
& commodè fieri potest , præmittere solent .

§. 3. Pluvia est à pluo . Hoc , à Græco πλύνω Lavo , Effun- *Etymologia*
do , Madefacio . Alii deducunt à verbo βλύω Scaturio , Mano , *pluviae* .
Profundo . Qvod ab Hebraeo יַבְלָה Fluvius , Aqvæ ductus , Pro-
gressus aqvarum , dictum volunt . *Becm : de Or : lingv : Lat : p.m.*
396. Lex : Etym : Voß : p.396. Isidoro teste , pluvias dictas esse quasi
fluvias , eò qvod fluant , refert *Garcaeus p. m. 91. Comm. Job. Ma-*
gir. in Phys : lib. 4. Cap. 6. p.357.

§. 4. Prodigium , dictum volunt à prodigo , qyatenus *Prodigiis* ,
procul ago significat ; cùm , prodigiō qvodam animadversō ,
DE U M exoremus , ut istud porrò , vel procul agat , i.e. aver-
tat , averruncet . *Corvin : Lex : p. m. 33.* *Becmannus tamen in*
Or. Lingv. lat : p. m. 689. à prodigo , i. e. qvod ante agatur ,
& agat mortales in præcognitionem futuri , derivat . Licentio-
sius *Festo & Ciceroni , L. I. 93. de Divinatione* , à prædicendo est
dictum . Vid . *Fungeri Etymolog. p. 932.*

§. 5. Sumitur autem pluvia (i.) Impropriè , pro aqva *Homonymia*
Nilotica sive Nili . Nilus enim , cum in Ægypto rari admodum *pluviae* .
existant imbræ , pluviae vices sustinere dicitur . Vid . *Coll : Co-*

A 2

nimbr :

nimbr: Tract: in lib. Arist. Meteor. p. m. 60. Alst. Encycl. p. 1420.
(2.) Propriè, pro Meteoro qvodam aqveò. Et hæc significatio,
sanò sensu accepta, est hujus loci propria.

Prodigiī.

§. 6. Prodigium etiam accipitur impropriè, pro homine singularium qualitatum, malarum ut plurimum. Sic Clodius fatale prodigium Reip. dictus Cic. I. P. 81. a. Aut pro ipsis etiam talibus qualitatibus; qvò sensu, in simili voce & sensu bono, Nobiliss: Barthius, apud Taubmannum Epigramm. l. 1. p. 618.

Sub monstro induvii monstrum alit ingenii.

Nullius at vitii monstrum: Sed qualia docti

Belgæ hodiè & Galli monstra parire solent.

Vel propriè, qvateng speciem portenti refert; qvatenus οὐ μέν, tetra significans, est. Et ita h. l. *Id enim placet esse quiddam, non naturalis qualitas, quod in cælo sive aëre apparet, animos hominum insolitâ facie commoveat;* *Sive, ut brevius eloquar, cœleste prodigium.* Verba sunt B. Camerarii de portent. l: 1. p. 246. Propriissimè loquendo pertinet ad miracula, qvæ vel solitariò D E U S, vel creaturâ qvomodo cunque concurrent, solus facit in hunc finem, ut nobis aliqvid portendant. Hinc infra in Cap. 3. Diabolica Phænomena, qvæ circa hoc Meteoron D E O permittente, haud rarò fieri probabile est, inter vera prodigia numerare dignabimur. Benè enim de prodigiis Tilemann. Disput: Physiolog. 25. in fin. Talia, inquit, *Divinâ fieri & conformari virtute, aut operâ angelorum* (scil: cum concursu speciali Divino & non tantum permissivè) arbitramur adeo portendenda, qvæ solis caussis & signis naturalibus portendi non poterant.

pluviae pro- digiosa.

§. 7. Terminus quoque complexus, scilicet pluvia prodigiosa, nec minus sub Æqvocationem cadit. Vel enim denotat Meteoron istud prodigiosum simpliciter tale, qvod Divinum tantum est: ut, cùm pluviæ producuntur sine nubibus. Alst: Encycl: p. 466. Vel, qvando solutis cœli cataraetis, & effusis aquis, mundus diluvio periit. Garcaeus p. m. 95. Aut aliae Diluviorum species, sive fragmina nubis, eveniuntur; qualia exempla collegit Majolus in Colloq. suis P. 1. p. 23. Zwing. in

in Tb. V. H. p. 644. Vel quando tanto impetu guttæ ruunt, ut homines interficere dicantur, qvod in regione Mexicana contigisse refert *Jonstonus in Thavm: p. 122.* Vel quando contra solitum & consuetum Naturæ morem, rebus, ab aqua diversis, pluit. Et ita sumitur h. l.

§. 8. Vulgari loquendi consuetudine, pluviae æqvipollent imber & nimbus, non philosophicâ; Sic monstrum, ostentum & portentum, eandem, ac prodigium, nonnunquam obtinent significationem; juxta illud *Polyd. Vergili de prodig: l. i. p. 100.* Sunt ejusdem ferme Generis (cum prodigiis) portenta, monstra, ostenta, quia portendunt, monstrant, ostendunt. *Conf. Cic. L. i. de Div. 93.* Licet accurate loquendo, multum ab invicem significatione, Philologis & Criticis distare dicantur.

§. 9. Pluvia prodigiosa aliquibus dicitur pluvia animata; *Pluviae pro aliqvibus præternaturalis.* Sed illa angustior, hæc latior est, ut *digiosæ.* neutra præcisè prodigiosam, prout hîc sumitur, adæqvæt; ceu ex dicendis patebit.

§. 10. His præmissis, subjungitur huic capiti

CAP. II.

TRACTATIO HISTORICA.

§. 1. Duæ hujus tractationis erunt partes, qvarum altera in Exemplis hujus pluviae, altera in sententiis Autorum recenteſendis, occupabitur.

§. 2. Exempla ordinamus, juxta seriem corporum Naturalium, ita qvidem, ut ab animalibus incipiamus, & ab his ad viventia & tandem non viventia progrediamur. Illa enim, cùm majori admiratione fiant, jure meritoqve his præponuntur. Ex pluribus autem in singulis classibus, nonnulla seligemus, qvæ, vel ob autoritatem Scriptorum, fidem præ aliis merebuntur, vel etiam ob raritatem, aliasqve circumstantias, observationem. Ubi hoc qvoqve monendum est, in hac parte, tanquam Historicâ, nos cum Historicis esse locuturos, qvi vocibus sæpè in hoc argumento, laxius utuntur, ut v. g. id, qvod lac aut sangvis, secundum apparentiam magis, qvam rei veritatem, est, absolute

Synonymia.

Pluviae.

Prodigii.

Iac aut sangvinem appellant. Infra verò, Cap. 3. Philosophice
Sententiam nostram, sumus elocuturi.

i. Animalia.

(a) Eorum
Partes.

Pluit san-
guine.

§. 3. In classe animalium, qvædam exempla de integris a-
nimalibus, qvædam de partibus eorum occurunt. De parti-
bus primùm.

§. 4. Sic Romæ in foro Boario sangvine pluisse, testatur,
Livius lib: 24. Cap. 10. p. m. 522. It: sangvine per biduum pluit,
in area Vulcani. *Id: lib: 39. Cap. 6. p. m. 105.* It: *Plinius lib: 2.*
Hist: Animal: Cap. 56. p. 18. Relatum, inquit, in monumenta,
est, laete & sangvine pluisse, M. Acilio C. Portio Coss.

§. 5. Ad annum C. 782. Sangvinem pluit, qvi etiam è ter-
ra fluxisse dicitur. *Wolf: in Memor: p. 203.* A.C. 787. Sangvinem,
cùm de cœlo pluisse, tum è terra fluxisse, ex *Sigeberto* refert *Wolf:*
l. c. p. 204. *Platina in Hadriano II. Pontifice p. m. 41.* tradit, apud
Brixiam, ante ejus Pontificis mortem, A. 872. tribus diebus san-
gvine pluisse. Circa annum 873. in Italia, in civitate Bressa, in-
tegrì tridui spatio, continuè sangvine pluit. *Wolf. p. 291.* Ad eun-
dem qvoq; modum, apud Persas sangvinē pluisse, refert *id. p. 326.*

§. 6. Apud Britones in Gallia, in oppido Roccello, pluisse
sangvinem A. D. 1163. memorat *Rob: de Monte*, ejus temporis
Autor; *ap. Maj. P. I. Coll. p. 28.*

§. 7. Romæ A. 1456. pluit sangvinein ad portam Veneris,
uti refert *Bonfin. Decad. 3. lib: 8.* & *Palmerius in Callisto III.* qvos
hac in re citat *Simon Majolus c. l.*

§. 8. *Surius in Commentario* scribit, in Diœcesi Monasterien-
si, A. 1543. ad castrum Sassenburg, haud procul à Barendorp
sangvine pluisse. *Majol. l. c.*

§. 9. Sic teste *Gemma Frisio lib. 2. Cosmocrit. Cap. 2.* sangvi-
ne pluit in Westphalia A. 1543. In Borussia A. 1560. apud *Thuan-*
num L. 27. p. 557. & Lovanii A. 1568. ipso die Pentecostes. In
Norico juxta Donaverdam A. 1569. circiter qvintam horam ve-
spertinam, ad qvadrantem horæ, IV. Non: Sext: sangvine plu-
isse, narratum fuit, qvi in folia & hominum vestimenta guttu-
lis impressis, in varia loca transmissus est. *Thuanus lib: 45. p. m.*
935. In Emdensi qvoqve ditione, apud Frisos Orientales A.
1571, qvadam nocte, tanta copiâ sangvine pluit, ut ad qvinqve
vel

vel sex milliarium spatiū, herbae & vestes, expositae in apricum, ex alio colore penitus in purpureum sint mutatae. Vide Schortii Phys: Cur. p. 1506. Et From: Meteor: lib: 5. cap. 6. Art: 3. p. 399.

§. 10. A. C. 1642. Stutgardia, quæ Metropolis & sedes est Ducis Würtenbergici, bis sangvine pluit. A. C. 1643. Sangvine pluit Weinbergæ, propè Heilbrunnam, adeò copiosè, ut per canales defluxerit. Accidit id circa Kal. Febr. Prope Stadam, quinto ab Hamburgo milliari, simile quid visum. M. Martinus Heinsius in Disp. de hoc argumento Francof. Anno 1643. habita.

§. 11. A. C. 1557. Schlagis Pomerianæ pluit sangvine, ubi Pluit frusta frusta, exæquantia magnitudine pugnum, mixtum decidebant, Sanguinis, habentia vultus humanos. Et hic cruentus imber, per quinque referentia jugera agrorum se extendit. Ex Hondorpio, Wolf: in Mem: vultus humanos. Tom. II. p. 752.

§. 12. A. C. 640. Crucis figuræ in vestibus visas esse, cruentumque cecidisse imbre, meminit Wolf. Tom. I. p. 189. De pluit cruci- reore, cœlitùs delapsò, tempore Constantii Imperatoris, quo bus sangvi- vestes signaculo crucis signatae sunt, vide Sozomenum lib: 5. Cap. neis. 1. p. m. 622.

§. 13. Similiter de crucibus Germanicis & Belgicis, quæ A. 1501. passim depluerunt in vestes, mentionem facit Fromondus lib: 5. Meteor. cap. 6. art: 3. In Svevia A. 1534. aër inficiebat vestes cruce rubra. Cardanus lib: 16. Subtil. p. m. 569.

§. 14. Hæc sufficient pluviae sangvineæ exempla; Subsequuntur carneæ. Pluit autem carne sæpius, teste Plin. l. c. in §. 4.

§. 15. Præter Plinium d. l. Liv: lib. 3. Cap. 10. p. m. 99. asserit, Pluit carne. Volumnio & Ser: Sulpitio Coss. carne pluuisse. Imbrem autem istum, ingentem numerum avium intervolitando rapuisse; quod intercidit, sparsim ita jacuisse, per aliquot dies, ut nec odor mutatus sit.

§. 16. In Liguria carnes depluisse, Callisto III. Papa, traditur à Bonfin: Decad. 3. lib: 8.

§. 17. Præterea lacte qvondam pluuisse, traditur à Liv: lib: 27. Cap. 13. p. m. 636. Vid. quoque testimonium Plin. §. 4.

§. 18. Lana etiam pluit, circa castellum Carissanum, juxta quod, post annum Titus Annius Milo occisus est. Plin. lib. 2. Pluit Lana. Hist. Nat. Cap. 56. p. m. 18. §. 19. La-

§. 19. Lanam pluisse apud Atrebatum , Valentiniano Imperatore , qva ditescerent incolæ , refert ex Paulo Diac: lib. II. Freculf. lib. 2. Cap. 13. Vinc: hist: lib: 14. cap. 50. Simon Magiol. T. I. Canic. Colloq. p. 27.

§. 20. Adeundem modum Lanâ , in hisce quoque regionibus , hoc quidem seculo , & integris ante paucos annos filis pluisse , testabantur novellæ , mirabatur vulgus.

§. 21. Magna hæc : Sed non minor in integris animalibus raritas. Animalibus enim , non secus ac partibus eorumdem , pluisse , omnium Historicorum volumina Exemplis plena sunt.

Pluit vitulo. §. 22 Vitulum aliquando cum pluvia delapsum esse , multi inter quos Albertus Magnus , ex Avicenna referunt. Dan. Sennertus Epit. lib. 4. Cap. 6. p. m. 26.

Coturnici-
bus.

Piscibus.

Pluit ranis.

§. 23. Qvod quidem , ut forte fabulosum , ita certissima coturnicum pluvia , vento , ad sedandam Israëlitici populi appetitiam , agitata. Num. XI. 18. & seqq.

§. 24. Piscium quoque pluviae , apud Athenæum in lib. 8. Deipnos. p. 333. Ita enim ille ex vers. Dalech. Multis quoque in locis DEUIM pluisse piscibus , non ignoro. Phanius igitur lib. 2. de iis , qui apud Eressios πευκεῖς fuerunt , tradit in Chersoneso piscium imbreto toto triduo cecidisse ; &c.

§. 25. Albertus Kyperus T. 2. Institut : Phys: l. XI. C. 2. n. 3. §. 3. p. 186. ex propria experientia : Ego , inquit , certò compertum , habeo , piscibus aliquando copiose pluisse , non procul à Regiomonte in Prussia , ita , ut viæ quoque & prata piscibus fuerint repleta , & ipse ex piscibus illis comedì , unà cum parentibus meis.

§. 26. Ad eundem modum ranas depluere , sexcentis , si sit otium , probare possem Exemplis. In Pœonia & Dardania olim ranis ita pluit , ut præ multitudine illarum & fœtore , novas sedes incolæ , fuerint coacti querere. Atheneus lib: 8. Dipnos. p. 333.

§. 27. Eos , quos Autariatas vocant , ranæ , è nimbibus , pro guttis aquæ , in terram delapsæ , adegerunt , ut , relictâ patriâ , ad eam , in qua nunc quoque resident , oram , confugerint. Diodorus Sic. lib. 3. p. 164. edit. Rhodom.

§. 28. Ocu-

§. 28. Oculatus pluviae ranarum testis Älianuſ, lib. 2.
cap. 56. Memini etiam ego, ait, in itinere ex Neapoli Italica,
Dicæarchiam versus, ranis pluſſe: qvarum anterior pars, bi-
nis innixa pedibus, repebat, posterior adhuc informis & tan-
qvam è cœno humido trahebatur.

§. 29. Huic consentiens Scal. in Exerc: 191. p. 624. Nonne
ranis, inquit, pluere vidimus nos? Qvas quiè lacunis à nubibus
baſtas arbitrantur, non videre, quod vidimus nos, complutam ter-
ram ſolâ aquâ ſine ranis, gyrinulis tamen poſt ſemiboram ſcatere to-
tam. Eſt in Santonibus oppidum Mirambellum, cujus viæ ſ. angi-
portus, ranarum (alii bufones fuſſe dicunt) pluvia, tam referti fu-
erunt, ut primum horror perculſerit oppidanos: Deinde stupor ce-
perit: tum fastidium ex illuvie: poſtremo lues ex odore malo putre-
factarum. Idem refert Schottus in Phys: Cur: p. 1507. From. in Me-
teor: Cap. 6.lib.5.art.3.p.403.

§. 30. Johanes Maria Gignochius, Doctor Pataviensis,
apud From: lib. 5. Meteor. Cap. 6. art. 4. p. 403. teſtatur, ſe, men-
ſe Julio, aquæ cœleſtis guttam, pulveri illapsam, vidiffe, qvæ ili-
co in ranæ formam ſe induerit.

§. 31. Fallopius lib: de Fossilib. cap. 9. vidiffe ſe, afferit, de-
cidiffe guttas aquæ magnas in pulverem, & ſtatim prodiiffe plu-
res ranunculos. Ex From: lib.5.cap.6.art: 4.p.403.

§. 32. Cabæus vidit in agro Ferrariensi, cadentibus, è cœ-
lo maximis guttis in arentem pulverem, ranas, qvæ omnes ejus-
dem magnitudinis, exiguae ſcilicet, coloris autem ſubnigri; In
vertice autem & indumento, ut & in reliqua terra, nil niſi guttu-
lae apparebant. Qvod ipsum Schottum Jesuitam in itinere ob-
ſervasse, teſtatur ipſe in Phys: Cur.p.1512.

§. 33. Ipſe Fromondus l. c. in §. 31. teſtatur, ad portas Tor-
na enſes, deciduo in aridissimum pulverem repento imbre,
tantum ſubito ranunculorum, per ſiccum saltantium, extitiffe
exercitum, ut undique nihil penè aliud cerneretur.

§. 34. In Amelandia qvæ ranam nullam patitur, ranis
pluſſe, ex Praeceptore ſuo CL. D. Menelao Vinſemio Med. D. in al-
ma Friforum Profefſore refert Jonſton. in Thaum. Claff. 3. Cap. 8. p.
123. Ex eo Schot. in Phys. Cur.p.1507.

*Pluit muri-
bus.*

§. 35. Ab Æliano lib. 6. de animal. cap. 40. mutuatus Jonst.
in Thaum. p. 123. Primum, ut in Ægypto plueret perparvulis
guttis, mures nasci solere qvi longè lateqve totis arvis vagan-
tes, maximâ calamitate ex spicarum circumrosione & successio-
ne, segetes afficerent.

§. 36. In Thebaide, cum grandine pluit, mures in terra,
apparere dicuntur, qvi partim cœnosus existunt limus, partim
carnis possident substantiam. Ælian. lib. 2. cap. 56.

*Pluit Le-
mner.*

§. 37. Maximè quoque notandum, modo non sit fabulo-
sum, quod Olaus lib. 13. Ziglerus in Norwegia de Septentrionali-
bus; Et ex illis Scaliger Exerc. 192. Sect. 3. p. 626. Lemner bestio-
la, inquunt, quadrupedes, Soricis magnitudine, pelle variâ, per
tempestates & imbræ decidunt; incomptum an ex remotioribus
Insulis, an ex nubibus fœculentis. Statim atque deciderint, reperi-
untur in eorum visceribus herbæ crudæ, nondum concoctæ. Hæ, mo-
re locustarum, depascunt omnia virentia. Vivit hæc pestis, donec
nongustaverit herbam renatam. Conveniunt gregatim, quasi hirun-
dines, evolatura; statim tempore aut ab aliis bestiolis Lefrat consu-
muntur, aut moriuntur: Corruptis aër inficitur lue: Unde ver-
tigine & regio morbo incole corripiuntur. Jonst. Thaum. p. 123.
Schott. in Phys. Cur. p. 797.

Pluit erucis.

§. 38. In Velauniis tantum erucarum, unâ nocte decidit è
cœlo, ut eas, in domo reptantes, biduo toto, accensâ paleâ,
urere necessum fuerit, vix ad id sufficiens hominum mulierum-
ve turbâ. Dalechamp. ad lib. 2, Plin. c. 56. Ex eo Jonston. in.
Thaum. p. 123. Schot. in Phys. Cur. p. 1507.

§. 39. Ab animalibus tandem devenimus, ad alias quoq;
res, quas unâ cum pluvia, decidisse memorant.

*Pluit Mar-
garitis.*

§. 40. Cum autem margaritæ ad animalia, tanquam con-
charum velut nuclei aut partus, accedere videantur, primum &
hic merito obtinent locum. Iis autem de cœlo A. 1532. pluuisse, ex
2. Vegetabi- Magni Meyini Rhodiensis Epistola, refert Wolf. in Mem. T. 2. p. 393.
lia.

*Pluit anno-
nâ.*

§. 41. Nunc seqvuntur vegetabilia. In Asbanio in Gallia
pluuisse annonam, frumentum ac pisciculos A. D. 989. memo-
rant Wernerus in fasciculo in Ottone. Segebertus ille vetustior. Vinc.
hist. lib. 24. cap. 97. & Palmerius; ap. Maj. T. 1. p. 27.

§. 42.

§. 42. Frumentum quoque & hordeum, cum leguminibus, cœlo per pluviam cecidisse in Campania, tradit Vinc. Hist. lib. 23. cap. 148. Ib.

§. 43. Cum Germanis, Romanas provincias vexantibus, Probus Imp. resisteret, bello diutius durante, ex penuria commatus periclitatus est: Fertur autem, maximo imbre in castra ejus delato, multum quoque frumenti depluisse. Zonaras Tom. 2. Annal.

§. 44. Annonam in Carinthia, X Kal. Aprilis, horarum duarum spatio, ad duo amplius millaria, ex qua panis pinsebatur, decidisse, annotavit Thuanus lib. 5. de Anno 1548. p. 110. Ex eo Jonst. in Thaum. p. 122. Schottus in Phys. Cur. p. 1508.

§. 45. A.C. 787. in Episcopatuſ Frisingensis Dicecesi, mul- Pluit lignis. tifaria pluit ligna, etiam sereno & defecato cœlo. Wolf. Mem. T. 1. pag. 204. Imò sagittis aliquando Romæ pluſſe, tradit Jo. Diac. in vita Greg. M. l. 1. c. 37.

§. 46. In insula Pelagia, aurum; in Lucania ferrum plu- tia. iffe, ante bellum Parthicum, refert ex Ammiano lib. 17. Jonst. in Pluit auro. Thaum. p. 122.

§. 47. Argenteam pluviam, sub Imperatore Severo. Romæ pluit argen- in forū Augusti defluxisse, scribit ex Dion. Schortus Phys. Cur. p. 1508. to.

§. 48. In Perside cecidisse corpora ænea, eaqve sagittis ha- matis similia, & prope Lurgeam, massam qvinqvaginta libra- rum, testatur, ex Avicenna Georgius Agricola lib. 5. de ortu subter- ran. Eam centum librarum fuisse, ex eaqve postea præstantissi- mos fabricatos esse gladios, scribit Garcaus in Meteor. p. m. 96.

§. 49. A.C. 1643 In Hungaria Budæ, stanno & plumbo plu- Pluit stanno, it, qvod purpurato, qvem Bassiam vocant, patinis exceptum, mi- plumbo. les Turcius, proposuit. Heins. cir. l.

§. 50. Ferro in Lucanis, Anno ante qvam M. Crassus à Par- Pluit ferro, this interemptus est, depluisse, memoriam proditum est, à Plin. l. 2. Histor. Nat. c. 56. p. m. 18.

§. 51. In Sylvis Neuholem ferream massam, recremento si- milē, ex aëre decidisse, eamqve multorum pondo, adeo, ut nec deportari propter gravitatem, nec curru devehi propter in- via potuerit, tradunt. Agric. Obs. Metall. c. 8. Jonst. Thaum. p. 125.

Pluit lapidi-

§. 52. *Sacra pagina docet: Dominum, quinque Regibus Amorrhæorum congregatis adversus Josuam, misisse super eos lapides magnos de cœlo, & mortuos esse multo plures lapidibus, quam quos gladio percusserant filii Israël.* *Jos. 10.11.*

§. 53. Lapidibus præterea pluere, passim scriptum legimus. *Plin.l.c.cap.57. ait, decidisse lapidem magnitudine vebis, in Thracia parte in Ægos flumen. Idg, sub initium belli Peloponnesiaci, quod inter se gesserunt Græciæ civitates, contigisse vult Plutarchus in Vita Lysandri p. m. 188.*

§. 54. Lapidibus pluise annotavit *Livius lib. 1. Cap. 21.p. m. 24.* his verbis: Nunciatum Regi, patribusque est, in monte Albano lapidibus pluise. Qvod, ad id visendum prodigium missi, attestati sunt. Ad Sinuissam lapidibus pluit, uti docet *id. lib. 23. cap. 31. p. m. 502.* Ereti lapidibus pluit. *Id lib. 26. cap. 23.* Cum pluit lapideo imbri. *id.lib. 30. Cap. 38.p.m. 766.* In Picano lapides pluit. *Id.lib. 21. cap. 62. p. m. 436.* In Albano monte bi- duo continenter lapidibus pluit. *Id.lib. 25. Cap. 7.p.m. 555.* Ariciæ, Lanuvii, & in Aventino lapidibus pluit. *Id.lib. 35. cap. 59.p. m. 887. Et c.* Orosius septem dies pluise lapides, memorat. *lib. 5. cap. 18.p.m. 205.* *Majolus in Coll. P. 1. p. 25.*

§. 55. *Platina in Johanne XIII. p. m. 152.* scribit, sœviente ventorum & imbrum procella, lapidem miræ magnitudinis è cœlo cecidisse in Italia. *A. C. 963. Schottus Phys. Cur. p. 1509. Wolf. in Mem. T. 1. p. 265.*

§. 56. *A. C. 1493.* sub Maximiliano Imperatore, ingens lapis, specie ac forma Δ Græcæ literæ in Ensheim decidit oppido Alsatiæ: qui hodie in æde sacra ibi custoditur, à Sebastiano Titione scriptis celebratus *Wolf. T. 1. Mem. p. 911.*

§. 57. *A. C. 1496.* lapides gallinaceis ovis magnitudine, pari, exactâ Divæ Margaritæ solennitate, juxta oppidum Münpurge, pluit: & qvod valdè auget admirationem, visebantur in eis hominum vultus & Diademata. *Linturius ad fasciculum Anno 1496.* Ex eo *Jonst. p. 122.* *A. 1509. Surio teste, ceciderunt è cœlo lapides, ovi gallinacei magnitudine.*

§. 58. Vidimus *A. 1510,* inquit *Cardanus lib. 14. Variet. cap. 7.* cum cecidissent è cœlo lapides circiter 1200, in agrum fluvio Abdæ conterminum, ex his unum 120 pondo: alium 60.

Dela-

Delati fuerunt ad Regis Gallorum Satrapas pro miraculo plurimi. Color ferrugineus, durities eximia, odor sulphureus. Præcesserat in cœlo ignis ingens hora tertia. Decidentium lapidum strepitus hora quinta exauditus, ut mirum sit, tantam molem horis duabus in aëre sustineri potuisse. *Maj. in Coll. T. i. p. m. 26.*
From. in Met. lib. 5. cap. 6. art. 3. p. m. 401.

§. 59. *Modognotus in Vita Aurelii Imp. lib. i. cap. 25.* testatur, Constantinopoli, sub Valentiniano Imp. adeo lapidibus pluissé, ut jumenta campestria, ferè omnia fuerint extincta, atque ci-vium non pauci interierint. *Schottus in Phys. Cur. p. 1509.*

§. 60. Heinrico Imperatore Ænobarbi Filio Siciliam oc-cupante, in Italia lapidibus pluissé, tradit. *Bonfinius Decad. 2. lib. 7.*

§. 61. In Menco, (urbs insignis est Japonica,) A. D. 1577. Regulus quidam, Ethnico ritu, Daemoniacam celebrabat festi-vitatem, in qua plurimum, publicèque, Christianæ fidei, Sata-nico ore, detrahebat. Mirum è sereno cœlo Saxorum crepidan-tium pluvia decidere visa & audita est, qua omnis illa idololatra-rum multitudo, quæ ad viginti millia numerabatur, dilapsa est, neque eodem unius permansit eo loci; adeò illa vis angelica Christiani nominis tuendi caussa, insanientium cordibus, metum incusserat. Recolit qui spectator fuit *Organtinus Jesuita.*

§. 62. Non prætermittendæ pluviæ ignitorum lapillo-*pluit lapillis* rum. Præneste ardentes lapides cœlo cecidere. *teste Liv. lib. 22. c. ignitis.*
i.p.m. 439.

§. 63. Hannibale irruente cum exercitu in Italiam, pluit lapidibus ignitis & ardentibus, ut meminit *Plutarchus in Vita Fa-bii Maximi p. m. 87.*

§. 64. In Marchia quoque Brandenburgensi ad oppidum Vredeland, ipsa S. Remigii die, lapilli igniti, freqventes velut grando decidentes, campestria omnia vastârunt, A. D. 1304. *Krantzus Sax. lib. 8. cap. 37. Vand. lib. 7. c. 46.* Ex his *Wolf. T. i. in Mem. p. m. 598.*

§. 65. Tito anno Milone, causam dicente, lateribus co-*Pluit lateri-bus coctis.*
ctis pluissé, in ejus anni acta relatum est, quod exprimit *Plinius lib. 2. Hist. Nat: cap. 56. p. m. 18.*

Pluit cinere. §. 66. Cinerem tempore Leonis, qui palmae minoris altitudine in tegulis jacuit, Constantinopoli pluisse, narrat *Nicēphorus lib. 15. cap. 20. p. 805. Schottus in Phys. Cur. p. 1508. Jonst. Thaum. p. 122.*

§. 67. In Attica terra cinere pluit, anno uno, antequam L. Syllae arma, ingens Atheniensibus exitium importassent, uti ex Pausania in Bœoticis refert *Zwing. in Theatro V. H. pag. m. 1486.*

Pluit creta. §. 68. Calibus creta pluisse, scribit *Liv. lib. 24. cap. 10. p. m. 522.*

Pluit lutea, §. 69. Georgius Agricola, Cepnicii luteam terram, cum terra. aqua pluisse, refert. *Meur. in Meteor. p. 469.*

Pluit guttulas igneis. §. 70. A.C. 786. guttulae igneaæ nigræ ceciderunt in homines, ex quorum casu quis, si nudus erat, confessim moriebatur, qui verò vestibus excipiebat, non tam citè moriebatur, vix tamen effugiebat. *Wolf. in Mem: p. 204.*

Pluit sulphure. §. 71. Neminem tandem fugiet illa pluvia, quæ sulphure & igne abundans, Sodomam & Gomorrham delevit, de qua vide *Gen. 19. 24. & Commentatores.*

Pluit Manna. §. 72. Omnium tamen hujus ordinis pluviarum, mirabilissima fuit illa, quæ Manna in deserto, quotidiana Iudaicæ populi esca, pluerat. *Exod. 16. 14.*

PARS II. §. 73. Atque hæc sit prima pars historica, Exemplorum: Nunc alteram subjungimus, sententias variorum Autorum exponentem. Æquum enim est, ut antequam judicium nostrum aperiamus, annexamus Exemplis, quæ vetus & quæ ac recens historia nobis suppeditavit, varias aliorum opiniones, unde ista & quo Autore veniat.

Tres sententiæ clas- ses. §. 74. Referunt autem eam, vel ad causam Supernaturalem; vel Præternaturalem: vel Naturalem.

Prima. §. 75. Qui causam Supernaturalem amplectuntur, DEUM pluviaæ prodigiosæ Autorem esse, propugnant. Et hoc plerumque imperita hominum multitudo facere solet, cui, si quid contingit, quod usitatum Naturæ cursum excedit, & à communī regula abire videtur, nulla, nisi ad DEUM, tanquam Causam

Sam universalissimam, via patet. Calculo tamen Virorum etiam
Doctorum adjuvatur; ceu mox dicetur in §. 78.

§. 76. Præternaturalem alii caussam ejusmodi pluviarum *Secunda*.
faciunt Diabolum, inter quos credula plebs, denuò, primas tenet,
dum putat simpliciter citra examen circumstantiarum, Diabo-
lum per talia ludere, vel laedere Genus humanum.

§. 77. Confirmatur tamen Doctorum quoque Virorum o-
pinionibus. *Keckermannus in Syst. Phys. lib. 6. cap. 4. p. m. 665.*
hanc sententiam Luthero quoque adscribit, ubi *Lutherum*, ait,
commentario super caput Geneseos statuisse, omnia Meteora, præter
Iridem & Cometam, insidiosa & Diabolica spectra esse. Sed ca-
put allegare debuisset, si bona fide agere voluisset. Sic enim
indefinitè, (*caput Geneseos*) allegatum esse observavimus in tri-
bus diversis editionibus. Respicit autem procul dubio ad *Com-*
ment: c. 9. in Gen. f. 118. ubi sententiam suam de causis Iridis, co-
metæ, aliorumque quorundam meteororum Megalander
noster dicit. Sed ibi attendendum est contra Keckermannum
(1) quod in propositione sua disjunctiva (omnes impressiones
esse opera DEI vel Dæmonum) Lutherus quidem expressè Iri-
dem tantum ac Cometam h. l. ad Deum referat; simpliciter ta-
men omnia reliqua Meteora, pro insidiosis & Diabolicis spectris
non habeat. De aliquibus enim tantum loquitur: *Sicut ego,*
inquit, non dubito, saltantes capras, volantes Dracones, lanceas &
similia esse Effectus malorum spirituum in aëre sic ludentium, ut aut
terreant, aut decipient homines. (2) Non tam de causis Naturali-
bus, quam de certa earum cognitione dubitat: *Sic enim clare*
cit. fol. Cogitationes, inquit, & Speculationes Naturales de his re-
bus non prorsus contemno. *Sed quia Demonstrationes non sunt soli-*
dæ, non nimium eis fido.

§. 78. Utrique caussæ, tam supernaturali, quam præterna-
turali, favet *Dan. Sennert. lib. 4. Epitom. cap. 6. p. m. 26.* ubi ple-
rasque prodigiosas pluvias, DEO de futuris malis homines
commoneficiunt; & quasdam hujus Generis, Diabolo, uni o-
mnium hosti, ejusmodi prodigiis, homines in superstitiones &
errores deducere conanti, assignat.

§. 79.

*Subdivisio
Tertia.*

*Prima Ne-
gativa du-
plex.*

§. 79. *Wolffgang Meurerus in Meteor. p. m. 464* ait pluviæ prodigiosæ caussam vix reddi posse aliam, qvàm qvòd vel divinitùs ad præmonendum, vel per ludibria Dæmonum ad terrendum & fallendum, hominibus objiciatur.

§. 80. Atqve hæc sentientibus, pluvia prodigiosa, neqve raro contingens, propriè, neq; meteorum, sed prodigium est, verum qvidem qvando DEUM pro caussa habet, & appârens, qvando Diabolum.

§. 81. Qvi ad caussas naturales respiciunt, iterum non unum omnes sentiunt ac probant. Alii enim istam esse Meteorum affirmant; alii negant.

§. 82. Qvi pro negativa stant, itidem opinionibus ab invicem discrepant. Vel enim inficiantur, id, qvod nomine rei prodigiosæ venit, decidisse ex aëre; Vel in eo generatum esse, negant. Utrumqve enim ad Meteora aquæa conjunctim reqviritur, qvod illi negant; scilicet ut in aliqua aëris regione, tanquam utero suo concipientur, ac generentur, & deinceps ad nos in terram defluant.

(a) *Negat*

§. 83. Prioris sententiæ Patroni putant res, pluviam prodigiosam, aut ejus potius speciem, exhibentes, generari in terris, osas cadere post solummodò visui nostro exponi, pluviæq; natales commex aëre. munemq; patriam mentiri.

§. 84. Rem declarabimus Exemplis. Pluvia, qvam vocant, sangvinea, vulgo semper pro prodigiosa habita fuit, nec ante, hoc seculum nostrum inventus est, qvi illam, licet suspecta fuerit eruditis, decidisse & Meteorum esse, negare fuerit ausus.

§. 85. Sub initium tamen hujus seculi, *Nicolaus Claudius Fabritius de Peiresc*, (Gallus, senator Aqui Sexiensis, alter eruditorum Mecænas, & quem judicio celeberrimi *Salmasii præf. in Tabul. Cebetis Arabicam*, vel nominare, laudare est,) nullus dubitavit, ejusmodi pluviam, omni Meteororum & pluviarum regione excludere. Experienciâ enim ipse compererat, guttulas istas, qvas pluviæ hactenus assignare consueverant, non decidisse, sed aliam sui agnoscere caussam; in cuius cognitionem hunc in modum venerat, uti refert *Petrus Gassendus, Philos. & Mathes. Professor Parisiensis*, de vita Peireskii lib. 2. p. m. 154

155.

155. 156. Anno post salutem hominibus restitutam 1608. percre-
buit rumor, decidisse, sub Julii mensis initium, pluviam prodigio-
sam, conspicuis nempè maximis guttis, tām in ipsa urbe ad parie-
tes cæmiterii, Majoris Ecclesiae, qvod est propè muros, quām
ad muros ipsos: Pari quoq; modo, ad villarum, pagorum, oppido-
rumq; parietes. Qva re commotus Peirescius, cum singulari re-
rum abstrusarum cognitione flagraret, festinavit, quo ipse guttas,
qvibus lapides rubescere dicebantur, contemplaretur, nihilq;
non egit, ut alloqui posset, qvos agricolas memorabant, ultra
Lambiscum, sic fuisse percusso, ex incidente pluvia, derelictis
operis in vicinas ædes uti confugissent. Deinde, cùm fabulam esse,
qvod de Viris hujusmodi proditum fuerat, comperisset, non placuit
illi, qvod Physici referrent, hujusmodi pluviam, ad vapores è ru-
brâ terrâ sublime enectos, & per concretionem deciduos: qvippe
vici caloris eductum vaporem absq; colore sursum ferri, ut vel con-
stare potest ex eo, qvi, eductus ex rosis rubeis, in limpidam aquam
concrescit. Minus etiam placuit, qvod vulgus ac nonnulli Theolo-
gorum opinarentur, facinus esse Dæmonum strigumve, à qvibus
fuissent imperfecti infantuli; Scilicet hoc esse merum conjecturam,
fortassisq; etiam DEI bonitati providentiaeq; injurium. Succur-
rit porrò interea casus, ex qvo sibi visus est germanam caussam de-
texisse. Qvippe ante aliquot menses, concluserat pyxide inventam
qvandam Chrysalin, magnitudine formâq; insignem. Ejus cum am-
plius non meminisset, excitari bombum inaudiit intra pyxidem,
eāq; adapertâ, deprehendit Chrysalin, deposito spolio, factam ex
eruca papilionem pulcherrimum, qvi statim avolaverit, relique-
ritq; in fundo guttam rubeam, amplitudine solidi vulgaris. Qvo-
niam verò id contigit, circiter idem mensis initium, ac per idem
tempus observata est, Papilionem, confertim per aërem transvolan-
tium incredibilis multitudo, idcirco opinatus est, papiliones hujus-
modi, interqviescentes parietibus diffusisse illic, quasi excremen-
tum, guttas similes, magnitudine videlicet pares. Qvare itera-
tò accessit, comprobavitq; guttas illas, non supra ædifica, non in
devexis lapidum superficiebus extare, uti debuerat contingere, si è
cœlo sanguine, pluisset, sed in subcavis potius ac in foraminibus, ubi
animalcula potuerant quasi nidulari. Accessit qvod parietes

istis tingeantur, non qui in mediis oppidis, sed qui agrorum vicini erant; Negat secundum partes elatiores, sed ad mediocrem solum altitudinem, quantum volitare papilioes solent. Hac ratione proinde est interpretatus, quod Gregorius Turonensis refert, de pluvia sanguinea, Childeberti tempore conspecta Parisiis, in diversis partibus, & in domo quamdam territorii Sylvanectensis. Itemque quod memoratur, temporibus Regis Roberti, sanguine pluisse, circiter finem Junii: adeo, ut sanguis, qui cecidisset super carnem, vestem, lapidemque, non posset aqua elui, posset vero qui super lignum. Quippe idem fuit Papilionum tempus, & recentes quoque has guttas elui non posse ullamquam a quaquam e lapidibus, compertum est. Hec & similia, cum apud Varium, magna coronae edisseruisset, placuit simul rem explorare, contigitque, ut, cum variè per agros incederent, guttas quoque multas deprehenderint in lapidibus rupibusque, sed ad cavas tamen, subvexasque, non vero cælo obversas partes.

§. 86. Sic de pluvia sanguinea Illustris Peirescius. Quod si vero per talem Naturæ fallaciam, pluvia sanguinea fingetur, eadem sane facilitate lactea etiam pluvia ad similem Naturæ lusum referri posset. Res enim plures propè nos consistunt, quæ candido quoddam, & quasi lacteo humore, pluviam tingere de facili possunt.

§. 87. Crucibus sanguineis pluisse, ex eo arbitrantur, quod pulvis admodum aridus, & præcipue rubicundus, vestibus ipsisdem inhæserit, qui postea in crucis figuram, per diluentes guttas, fuerit deductus, idque ob fila, quæ crucis formam, dumtexuntur, referunt. Cardanus lib. 19. Subt. p. m. 569.

§. 88. De ranarum pluviis, hoc faciunt judicium; Pleraque quæ cælo decidisse putantur, è latebris ad dulcedinem cœlestis humoris prosilire. Nam aliæ omnes exanimis & semivivas aspicereimus, inquit, teatis sane, aut terræ illis, ex tam alto loco. From. lib. 5. cap. 6. art. 4. p. m. 402. Jonst. Thavm. p. 123.

§. 89. Alii de ranis idem, quod de carne & muribus pronunciant. Dicunt namque, res, quæ ad pluviam prodigiosam requiruntur, generari in terra, quæ ad earum procreationem præparetur tam celeriter, ut ex alto labi videantur. Berigardus in Cir-

Circulo Pisano ad Meteor. lib. Arist. p. m. 578. Hanc quodque sententiam affert From. p. 403. Addit tamen, non ex omni pulvere arido, sed certo tantum, formari ranunculos; formari murcs.

§. 90. Metalla autem cum lapidibus, per pluviam detegi, cum ante à luto, terraque tecta latuerint, existimant. Atque hæc sentientibus, res, pluviam prodigiosam faciens, non prodigium, non meteorum, sed raro contingens minimum ratione temporis, est.

§. 91. Qui posteriorem sententiam sequuntur, res pluviae (β) Negat prodigiosa decidere quidem ex aëre, sed non in eodem generari, credunt. Itaque omne, quod depluit, aut Solis, stellarum-que & nubium singularibus attrahendi viribus, aut ventorum vehementiæ, adscribunt.

§. 92. Inde Majolus in Coll. P. i. p. m. 29. Nubes, ait, res pluviae prodigiosa ferè omnes, è terra trabunt, tractarentur aliquando, postea impellunt quaquam versus.

§. 93. Hi itaque, ut denuò ad præcipuas descendamus species, lactis pluviam intensissimo Solis ardori, ex uberibus pecudum lac extrahenti, uti Garceus p. 94. adscribunt. Si verò hæc lactæ, cur non etiam sanguineæ pluviae generatio esset?

§. 94. De lanæ pluvia plerique sic judicant: Flatu ventorum ab arboribus passim abrumpi aranearum telas, aut etiam lanas, vepribus, inter quos oves pasci solitæ, freqenter annexas, quæ, volitantes in aëre, unâ cum pluvia, seu lanæ congregatae, ferantur in terram. Meur: p. m. 470. Fromond. Met. lib. 5. cap. 6. Art. 3. p. m. 401.

§. 95. Vitulum, quo Avicennâ teste, pluisse fertur, turbine fortassis aliquo è monte pascuo abruptum, atque in proximas convalles dejecatum fuisse, sibi persuadent. Quod de lapi de Anaxagoræ asserit Berigardus in Circulo ad lib. Meteor. Arist. p. m. 579.

§. 96. Muribus, ranis, piscibus, erucis pluere putantur; quando cum pluvia è cœlo in terram delabi videntur, quum tamen, vel turbinum vi, è montium piscinis, aliisque locis abripiantur. Meur. p. 503. Magirus p. 36. Coll. Conimbr. p. 61. Vel in aërem usque calore solis priùs pertrahantur. Alst. Encycl: p. m. 497.

§. 97. Talem qvidem vim , vehementi elevationi aquarum , procul dubio à ventis caussatæ , adscribere mayult *Albertus Kyperus l. cit. Crediderim*, inquit , ego ipsa animalia integræ vehementi , & quasi simultaneâ elevatione aquæ sursum trahi. Hoc que à multis fide dignis , mibi relatum est , accidere quandoque in mari , ut integræ cymbæ , aut minutulæ naves , una cum hominibus aliquando sursum aliquò usque evehantur , atque istorum unus sanctè jurabat , se , cum è loco uno , in India , navigaret in alium , in tali periculo fuisse.

§. 98. Lignis , metallis , lapidibus , coctis lateribus , cinere , creta , terreis glebis , & qvæ ejusdem Generis sunt , quando pluit , è montium jugis ventorum impetu , in altum extolli , posteaqve projici , rationi consentaneum esse existimant.

Secunda Af-
firmaativa
duplex

§. 99. Qviverò pluviam prodigiosam Meteorum esse existimant , (hoc scil. sensu , ut res prodigiosa æqve in aëre , ac guttulæ pluviatiles , generata sit , etsi Denominatio meteori à solis guttulis fiat) aliter de animatis , aliter de animatorum partibus sentiunt.

Prima
De inanima-
tis

Et
Animatis in-
tegris.

§. 100. Animata cum inanimatis eodem censu habent , & utraqve propriè talia esse , qvalia apparent , judicant. Itaqve ferrum in aëre generatum , cum ferro subterraneo ; Ranam in sublimi genitam , cum ranis fluminum , prorsus convenire dicunt.

§. 101. Hoc ipsum de ranis qvidem , testatur sæpè citatus *Schottus in Phys. Cur. p. 848.* Nec solum , ait , ex pulvere pluviali aquâ consperso , nascuntur ranæ , sed cum ipsa subinde pluvia decidunt , in nubibus generata. Testes babeo , pergit idem , oculatos , viros fide dignissimos : imò & oculos meos.

§. 102. De modo , qvō res prodigiosæ pluviae in alto generantur , hanc fovent sententiam , eamqve geminam. Vel enim omnium semina radiis solaribus evehi , virtuteqve aëris , non secus ac in his inferioribus , perfici : Vel in aëre jam tum , & nubibus tales esse habitus , omniumqve mixtorum semina , vim πλασικὴν habentia , reperiri defendunt. Ad ranarum etiam , aut piscium procreationem , Naturam non semper indigere semine , sed sufficere interdum aquam genitalem , cœlesti calore

con-

condensatam, affirmat Scalig. Exerc. 323. p. 1027. Eāque de causā, in aquis pluvia libus, facilius ac in fontanis, vermes generati concludunt.

§. 103. Imò dicunt ut alia mixta, sic gyrinulos ranarum, ex vapore & exhalatione posse in aëre concrescere Magirus p. 360. From: Met: lib. 5. c. 6. art. 4. p. 402. Nubium aquis siderum afflatus pisces gigni, ab ipsisque nubibus postea demitti ex Isidoro lib. 13. c. 12. recenset Majol. in Coll. p. 366. Ranarum in aëre generationem, ad actionem caloris & frigoris, ex variâ commissione Elementorum, refert Meur. in quæst. Meteor: p. 503.

§. 104. Ferri aliorumq; metallorum pluvias fieri afferunt, cùm vapores metallici, vehementi siderum caliditate: Saxorum verò & lapidum, cùm terrestres exhalationes in aëre indu rantur. Magirus p. 360. Alst. Enc. p. 479. Meur. p. 468. lapides gigni pronunciat, in mediâ aëris regione, ex terrenis materiis, cùm vehemens, per antiperistasis, frigoris & caloris fit conflictus.

§. 105. Ignitis autem lapidibus pluere autumant, quando iidem aut agitatione & motu suo, aut siderum planè singulari virtute, calefiunt.

§. 106. Materia verò terrestri, calore solis admodum defecata & repurgatâ, cretæ pluviam contingere, demonstrant. Meurer. & Magirus cit. l.

§. 107. Partes verò animatorum corporum, propriè talia non esse, qualia videntur, judicant. Secunda de partibus A nimitorum.

§. 108. Hinc aquam lacti aut sangvini, colore solummodo similem; Carnem quoque in speciem tantum decidere, non verò genuinum lac, non verum sangvinem, non carnem animalis depluere, contendunt.

§. 109. Itaque ut ad singulas quoque species descendamus, sangvineam pluviam fieri, pronunciant, cum calor Solis ita percoquit vaporem, ut rubescat. Sicut urina, præcipue febri laborantium, lixivium & lateres cocti, nimiâ calefactione rubro colore tinguntur. Vid. Garcaum. p. 94. Meur. in Meteor: p. 465. 466. Magirum p. 359. Alst. p. 479.

§. 110. Frusta sangvinis ad intensiorem solis calorem refe runt;

runt; Eorumque figuram Iusui Naturæ, non secus ac in grande fieri putant, attribuunt.

§. III. Carnem pluere opinantur, quando crassa quædam, præpinguisq; vaporum Materia, ardore Solis ita subacta, ut speciem carnis præ se ferat, decidit. Quem in modum fermè de carne fossili philosophantur, cuiusmodi frusta ad vallum Erfordicum, juxta portam D. Andreæ, occasione valli in altioremo loco extollendi, haud exigua olim eruta fuisse, narrat *Andreas Libavius*, apud *Jonst. in Thaum: Nat*: p. 180.

§. 112. Pluviam lacteam, singulari Solis æstu, vaporem aquum ita excoquente, ut ad summam puritatem perducatur, adscribunt; atque sic humor adumbratam saltem & apparentem lactis formam habet. *Coll. Conimbr. l. cit. p. m. 60.*

§. 113. *Berigardius in Circulo ad lib. Meteor. Arist. p. m. 578.* ubi pluvias prodigiosas ad vaporum & spirituum commixtionem refert, de pluvia lactea, ut & sanguinea, hæc pronunciat: *Spiritus Benivini aquam candidulam reddunt, similique ratione, fortassis dicitur pluie lacte, sicut & mistione halitus chalcanthini, pluie sanguine.* Cura aër ergo refertus est multis vaporibus, si spiritus accedit, aptus ad resolvendam hanc mistionem, rursus vapores coëunt in unum, & cum spiritu sibi familiari labuntur in terram, quibus si junguntur decolorationes quædam, ex aliquâ contagione terrena, & aliæ Naturæ, que requirantur ad pluvias prodigiosas, decidit aliquid simile carni, lapidi &c.

§. 114. Atque hæc sentientibus pluvia prodigiosa non prodigium propriè loquendo, sed meteorum est concretivè consideratum & accidentaliter ab aliis diversum.

§. 115. Atque adeo vidimus plerasque plerorumque de prodigiis pluviis iisq; in specie quoque consideratis, sententias. Reliquum est, ut nostram quoque adjungamus, quod quidem in explanatione subjunctæ Definitionis, convenienter fieri posse, nobis pollicemur. Sit itaque

CAP. III.

TRACTATIO DEFINITIVA.

§. 1. Hactenus aliorum exposuimus sententias; nostram docebit resolutio Definitionis pluviae prodigiosæ.

§. 2. Eam

§. 2. Eam autem hunc in modum analogicè efferimus: *Definitio A-*
Pluvia prodigiosa dicta, est pluvia, qvæ vel à DEO, vel à Dia- *nologica.*
bolo, vel à Natura provenit, rebus perinde animatis ac inani-
matis, ab aqua tamen diversis, constans, & (qvoad præcipuam
speciem maximè) in divini nominis gloriam, hominumque
commonefactionem.

§. 3. Genus est pluvia. Hoc verò et si ad guttas pluviati- *Resolutio.*
les, quas prodigiosa cum qualibet aliâ pluvia communes habet,
potissimum spectet; rem tamen prodigiosam ipsam concernit
qvoqve, non quidem ratione essentiæ, sed productionis, ut scili-
cet illa æqvæ ac pluvia quælibet in aëre debeat esse producta, &
ex aëre ad nos delapsa. Faciet hoc ad distingvendum infrà plu-
viam ejusmodi naturalem veram ab apparente, §. 16.

§. 4. Forma sive Differentia Specifica sumitur à tribus
Caussarum Generibus 1. à Causa Efficiente. 2. Materiali. 3. Fina-
li. De singulis in subseq. seorsim.

§. 5. Qvod itaqve Causam Efficientem attinet (ab ea enim *Causa Effici-*
omnis pendere dicitur lis) rem per particulares propositiones *ens.*
planam fieri posse existimamus. Natura enim, præsertim si cuin
naturata jungas naturantem, longissimas habet manus, & rem
eandem, aut similem, diversis modis producere consuevit. Hinc
propositio una universalis de una tantum causa minùs tutò;
plures particulares de pluribus caussis, certius huc formantur.

§. 6. Dicimus itaqve

I. Qvædam supra Naturam producitur, & verè est prodi- *De C.E. pro-*
gium. *positio parti-*
cul. prima.

§. 7. Atqve sic DEUS ait causa hujusmodi pluviæ, sive so-
litariè operetur, sive caussas naturales ultra Sphærā activitatis
suæ extollat, cumqve iis concursu suo speciali agat.

§. 8. Itaqve, si quando verus sangvis, si quando genui-
num lac & caro animalis decidit, id prodigium certissimum esse,
nulli dubitamus.

§. 9. Hinc verum lac, vi solis, ex uberibus animalium ex-
trahi, posteaqve depluere, negandum est, qvùm omne, qvic-
qvid ex animalium uberibus attrahitur, aliud esse non possit,
qvàm

quam vapor aut halitus, qui non æquè in hoc mixtum corpus, ac in aquam in aëre redigi ac resolvi potest.

§. 10. Crucibus verò sangvineis, quando teste sup.cit. *Cardano lib. 16. subt. p. m. 569.* pluit, prodigo accidisse sentimus.

§. 11. Ad filia enim, ad crucis formam texta, illud cum Cardano referre, neque *Fromondo lib. 5. Met. cap. 6. art. 3. p. m. 399.* neque nobis placet.

§. 12. Alii, quibus & hoc, prodigiorum numero eximere animus est, perhibent, mediâ in parte, majori mole cohærere incidentem humorem, per extrema autem in crucium formas dissilire. Verum, cur non exhiberet stellarum, Solis, aut alterius rotundi corporis figuram?

§. 13. Dicimus

De C.E. propositio par- II. Quædam præter Naturam fit, & est apparenter prodigium.

tic. secunda. §. 14. Hujusmodi pluviarum caussa præternaturalis est Diabolus, qui ex permissione Divina, per modum prodigiorum, homines fallere, idolatriam ac superstitionem confirmare his mediis consuevit. Dicimus: *Causa præternaturalis.* Supra naturam enim operari, potentia divinæ est; Diabolus verò, ex concessione Divinâ, causis naturalibus præter, non autem supra naturam uti potest. Alias enim miracula propriè dicta facere posset, quod esset crimen læsæ Majestatis divinæ.

§. 15. Dicimus

De C.E. propositio par- III. Quædam Naturaliter generatur, & est verè contin-

gens raro, atque apparenter prodigium.

Distinctio in naturalem veram, & duas appa- §. 16. Hic tamen cautè distingendum est inter apparen-

tem & veram pluviam eatenus, quatenus prodigiosa est. Nimirum in verâ res prodigiosa debet tunc delabi ex aëre unâ cum guttis pluvia libus, tunc generari in aëre. Horum requisitorum alterum ubi deficit, ibi pluvia est apparens, in quantum est prodigiosa. Hinc tribus distinctè propositionibus geminam apparen tem, & unam veram proponemus.

Apparens prima. §. 17. (i.) Res quærundam pluviarum prodigiosæ, plane non ex aëre decidunt, sed in his terris apparentes, pluviam prodigiosam mentiuntur.

§. 18. At-

§. 18. Atque hīc meritō ad experientiam illustris Peirescii,
qvā pluviam sangvineam, ex sublimiori Meteororum ordine, ad
feces & excrementa insectorum relegat, respicimus. Eam ve-
ro, ut probet, hæc semper ita fieri, sufficientem esse, haud opina-
mur; Cūm & rubicundam & in speciem sangvineam nonnun-
qvam esse pluviam, tradituri simus infrà §.33.

§. 19. Dicimus tamen aliquando argumentum Peirescii
negligendum non esse. Imò affirmare audemus, simili proces-
su Naturam, lacteam nonnunquam pluviam, in speciem scil. ge-
nerare; ceu jam supra innuimus Cap.2.§.86. Imò multò faciliùs
album colorem in terra invenit, qvō guttas pluviales tingat.
Nam quotidiana docet experientia, animata pariter ac inanima-
ta corpora, lactei aut candidi coloris sudorem aut humorem e-
mittere: Si itaque ab excrementis erucarum ad pluvias sangvi-
neas liceat aliquando argumentari; qvid impedit, qvō minùs à
sudore candido & veluti lacteo, ad pluviam lacteam nonnun-
quam valeat consequentia?

§. 20. Ranas verò dulcedine aquarum pluvialium sœpiùs
adduci, ut suis relictis latebris, catervatim prosiliant, & ita de-
pluisse videantur, concedimus. Idem enim lumbricos facere pa-
tet ad oculum.

§. 21. Qvod autem ex putrefactione oriuntur aliquando;
neque nos inficias ire possumus. Si enim alia animalia: e.g. Mu-
res, cessante inundatione in Ægypto, teste *Plin.lib.9.Nat.Hist.c.*
58.p.169. Culices, teste *Schotto in Phys. Cur.p.849.* Volvocem,
teste *Digbaeō Demonstrat: immort. an. rat.p.215.ed.in fol.* aliaqvè a-
nimalia, ex putredine oriuntur, hanc quoque originem ranis ad-
scribi posse, veritati non repugnat.

§. 22. Adde, eas in pulverulentis locis observatas fuisse, u-
ti testatur *Cabæus cum Schotto cit.l.p.848.*

§. 23. Metalla & lapides, multitudine aquarum hinc inde
defluentium, à fordibus, ut visui postmodum exponantur, pur-
gari posse, nemo negabit.

§. 24. Dicimus: (2.) Res quæcumque pluviarum prodigiosæ,
ex aëre qvidem decidunt, sed in eo non sunt generatæ. Aut enim vir-
tute Solis attrahuntur, aut per vehementiam ventorum in subli-
me abripiuntur; abreptæ decidunt. Apparens
Secunda.

D

§. 25.

§. 25. Sic lana quando pluit, nec non piscibus, muribus, crucis, annonâ, lignis, auro, argento, ferro, lapidibus, lateribus coctis, cinere, creta, lutea terra, & quæ ejusdem generis plura, sunt, id ventorum & turbinum vehementiâ, accidisse statuimus.

§. 26. Qvod eqvidem probant i. Historiæ, quæ summo ventorum impetu, atque turbinum non minori vi, ejusmodi rebus pluisse, narrant. 2. Id ipsum non procul à montibus accidisse referunt. Ut taceamus alia.

§. 27. Consentimus itaque cum Cardano, qui lib. 16. Subtil. p.m. 568. hæc ipsa ventis adscribit: Quæ verò, inquit, ventorum insunt, admirationem pariunt. Et p. 569. pergit: Nihil mirum, ubi pluit rebus ab aquâ diversis, si caussas spectes; Nam non nisi in magnis ventorum motibus ista contingunt.

§. 28. Sic nostro seculo in Orbe novo, in Gagona valle, tantum procella invaluit, ut eradicatis, inqvè sublime elatis arboribus, lapidibus, pluviae prodigiosæ ingruerent. Id habet Petrus Martyr in Summario Indico.

§. 29. Sic in Coloniensi Ecclesia, mota procella, lapides insignis sanè magnitudinis, dejecit. Krantz: Sax. lib. II. Cap. 25.

§. 30. Ventorum autem tantam esse vim, quæ graviora, quoque corpora secum abripere valeat, præter comprobationem sensuum, testatur exemplum Cardani, quod in re hac, seria licet, risum tamen facile excitare potest. Dum enim ille, Apenninum eques transiret, subitus ventorum turbo, pileum illi abripuit, ac velut sagittam è scorpione emissam, detulit cum impetu, parumq; absuit, ne portenti vice decideret cum pluvia, in proximas villas. Transtulit & equum cui insidebat, ad plures passus, ut fermè præcipitaretur. Cardanus lib. 16. Subtil. p.m. 568. 569. Si fuisset ibi exercitus hominum, & omnibus vel multis, eodem impetu, turbo pileum abripuisset, & asportasset in villas, ad montis radices positas, jurassent rustici, pileis pluisse, nec defuissent, meo qvidem judicio, historici, qui id libris suis consignassent. Majus miraculum fuisset, si equite aut equo simul pluisset.

§. 31. Simile quid imaginari nobis possemus in illo, si pluvia fuisset juncta, quod Gabaeus lib. 5. Meteor. narrat, contigisse,

Man-

Mantua, circa annum 1618. Ventum nim. vehementissimum, inter alia ab ripuisse mulierem, lavantem pannos, ad lacum, & per aëra longissimè asportasse.

§. 32. (3.) Dicimus:

Res quævarundam pluviarum prodigiosæ, in aëre, non secus, ac vera. Naturalis

Meteora, generantur & deorsum feruntur.

§. 33. Ubi sanè cum illorum opinione, qvi idem suprà statuere, planè convenimus. Præcipue autem huc referimus ea, qvæ in speciem talia sunt, qvalia esse videntur. Sic pluviam, qvam vulgus sangvineam esse dicit, humore aliquo rubro, vaporibus è terra rubra elevatis, aut in iñiō tintis, concretō, & in aquam resolutō, aliquando, imò sèpius in aëre generati, probabile esse censemus. Idem, cum Schotto de lacte sentimus. Et cum Fromondo cretaceis exhalationibus adscribimus. L.V.Cap. 6.p.401. Atqve Hic sangvineam pluviam sic fieri posse, probat per simile Naturæ pigmentum, cum in Armenia, ab halitu minii permixta, rubræ nives aliquando decidunt; Cujus rei testem citat Eustat. Iliad. λ. Vid. quoqve Garc.p.94. Meur.p.465. 466. Colleg. Conim.in Meteor.p.60.

§. 34. Neqve hîc, sangvineam qvod attinet, obstatere potest, qvod Illustris Peirescius, eductum è rosis rubeis vaporem, in limpidam aquam concrescere, affirmat, indeqve concludit, vapores, è rubrâ terrâ in sublime evectos, nullum agnoscere colorē, nisi candidum. Unde enim constat, Naturam Chymicam esse? Probabile potius est, non omnem semper, ab extractis vaporibus, segregari Materiam, sed remainere terrestre, qvid, qvod pluviam tingere, facile possit.

§. 35. De lapidibus, aliisqve magni ponderis corporibus, diximus §. 25. hujus capit. Neqve verò generationem in aëre, facile qvis attribuerit iis, cùm actione Physicâ, qvæ non instanti, sed potius successivè fit, generentur, & per tantum temporis spatum, usque dum perficiantur, non possint, propter instanti gravitatem, in libero aëre sustineri.

§. 36. Nisi verò cum Fromondo p.402. (saltem aliquando & rarius) possumus asserere, statim ac Materiæ densari incipit, eam delabi, & celerrimè Naturæ opere in ipso casu absolvi. Qvod in totum negare, non audemus.

§. 37. De animatis verò in contrarium sentimus. Si enim in aëre fuissent generata, 1. Materia sese tanta, ranarum, murium, pisciumve multitudini conveniens, in aëre ostendisset. 2. Tecta quoque & cacumina ædium constravissent. 3. Semianimes decidissent. Cujus contrarium Exempla allegata demonstrant.

§. 38. Mallem itaq; animata Meteororum ordine eximere. Juxta dicta §. 25. Atq; de caussa Efficiente.

Cauß. Mat.

§. 39. De Materiali ex antecedentibus simul constat, eaq; secundum varia pluviarum hujusmodi Genera, ipsa varia est. Vid. hactenus dicta. Definitio qvidem, de constitutæ potius, quam constituendæ pluviae prodigiosæ Materia loquitur, quam animata perinde ac inanimata esse dicit. Atq; hujusmodi, pluviis etiam miraculosis, scil. constitutis, omnino inest; etsi ut constituendæ absq; Materia à DEO produci possint.

Cauß. Fina-
lis.

§. 40. Supereft Finis, qvi vel primarius, & est gloria DEI; vel secundarius, & est hominum de futuris commonefactio.

§. 41. Primarius est universalis, & in omnibus talibus pluviis rectè ac piè statuitur, &, si in Diabolicis, non ex intentione causæ secundæ, ex directione tamen caussæ primæ. Secundarius est particularis & divinis ac miraculosis pluviis propriè vendicandus; Etsi naturalibus naturalem significationem non denegemus. Sed hanc, cum aliis pluribus rebus naturalibus, qvæ prodigia nunquam dictæ sunt, habent communem, & ab iis raritate potius, quam naturâ differunt. Hinc tales pluvias ordine etiam prodigiorum propriè dictorum exclusimus. Pertinet enim huc illud Ciceronis de D. 121. Nec, si id factum est, qvod fieri potuit, portentum debet videri. Nam, si quid raro fit, portentum putandum est, sapientem esse, portentum est.

Eventus.

§. 42. Qvi verò eventus & qvæ mala pluvias verè ac propriè prodigiosas subsequta sint, ὡς ἐν τύπῳ ostendemus.

§. 43. Sangvinis pluvia, crudelitatem, immanitatem & tyrannidem futuram prænunciat, uti testatur cædes Tatii, mors Pontificis Hadriani II. Cujus mentio c.z. facta est §. 5.

§. 44.

§. 44. Inde Hom. Iliad. λ. vers. 59. p. m. 372.

-- -- Κέρνιδης κατὰ δύψοφεν ἡκεν εέρσας
Ἄιμαν μυδαλέας ἐξ αἰθέρος, όνειρον εέμελλε
πολλάς ιφθίμως κεφαλαὶ αἱδι τεργιάψειν.

Saturnius ab alto demisit rores

Sangvine madidos ex æthere, eò quod erat

Multa generosa capita Orco demissurus.

§. 45. Frusta sangvinis, crucesque nihil boni indicare, vel cœcus videt. Observatum quoque est, circa idem tempus, quō hæc contigere, varias & atroces calamitates, longò tempore genus humanum affixisse; In toto enim terrarum orbe, bella, fames, pestilentia; Ecclesia vero Christi multiplicibus fuit inquinata superstitionibus. Vid. Wolf. in Mem. Tom: 1. p. 189. Cruces tamen, tempore Constantii in vestes delapsas, aliqui etiam ex Christianis in meliorem partem interpretabantur, doctrinam scilicet Christianam esse cœlestem, oportereque omnes signo crucis ob-signari; apud Sozom: p. 622. Quem in modum Christiani quoque characteres crucis, in saxis eversi Serapidis templi, observatos, Symbolum & signum Christianæ religionis esse, contra Græcos statuebant, apud Niceph. L. XII. cap. 26. p. 620.

§. 46. Carnis pluvia, cædes, seditiones, incursionem & irruptionem externarum gentium designasse Veteribus, ex Liv. potest probari, p. m. 99. Ubi carnis pluvia decidisset, libri per Duum-viros sacrorum aditi & inter cetera monitum, ut seditionibus abstineretur. p. m. 461.

§. 47. Lactis pluvia, omnium rerum, ex fœcunditate solidi provenientium, significare abundantiam traditur.

§. 48. Lanas, ventos significare, multi statuunt. Attamen Titii Annii Milonis mortem, pluviam lanam præcessisse, ostenditur, juxta §. 18. c. 2.

§. 49. Pluviam coturnicum, in c. 2. §. 23. subseqvuta est plaga magna. Vid. Num. XI. 33. Illa autem copia per iram DEI fuit, demissa juxta illud tritum ex Augustino: Multa concedit DEUS iratus, quæ negat placatus.

§. 50. Piscium pluvia, proditones præsignificat; Accidit enim ortis ventorum procellis, qvæ per se proditones portendere creduntur.

§. 51. Annonam omnium rerum expetendarum, ad viatum tamen pertinentium, subseqvi copia dicitur.

§. 52. Pluviâ lignorum, de qva *cap. 2. §. 45.* mihi qvidem DEUS videtur indicare voluisse incolis dementiam, qvam idolatriâ suâ committerent, qvod qvidem circumstantia temporis explanat. Eo enim tempore, qvo ejusmodi ligna pluit, Imperatrix Irene, ejusqve filius Constantinus, celebraverunt concilium, pro defensione statuarum & simulachrorum in templis. *Wolf. in Mem. T. 1. p. 204.*

§. 53. Metallorum Pluviæ, cædes & præelia portendunt.

§. 54. Lapidatio qvoq; nonnunquam bella præcedit, uti in Thracia accidisse legimus, *cap. 2. §. 53.* Ubi in Italia lapis iste, miræ magnitudinis qvem introducimus *§. 55. cap. 2.* decidit, maxi-mi id factum & præcessere & secuti sunt, propter diversas Pontificum electiones, motus. *Wolf. in Mem. Tom. 1. p. 265.*

§. 55. Cinerem incendiorum & conflagrationum significationem dare, existimo. Exitium qvoq; Atheniensium præcessit ejusmodi pluvia *cap. 2. §. 67.*

§. 56. Cretâ, ubi pluit, fruges tempestatesq; bona promitti dicuntur.

§. 57. Iram verò suam, tūm præcipue, execrandâ pluviâ, indicavit DEUS, qvando sulphur & ignem pluit, super Sodomam & Gomorrah de cœlo, subvertitq; civitates has, & omnem circa regionem, universos habitatores urbium & cuncta terræ videntia, excepit interitus gemendus. Nunc autem, pie ejus recordando nostras Theses
exoptatus

F I N I S.

Ad

Ad

Præstantissimum

D N. R E S P O N D.

U qvia naturæ penetras mysteria, &
inter

Arcana ingenium claustra polire so-
les, (cludet,

Clarus Apollo Tibi quoqve mox sua sacra re-
Et per inaccessas Te volet ire vias.

Maëte tuis studiis & honori maëte futuro,
Utilis & Laurus sit Tibi, sitqve tuis.

Joh. Ittigius, Phil. & Med.D.
Phyl. Prof. Publ.

Ad Dn. Resp. Magist. Laureæ Cand.

Mox, hieme hâc , vireas. Sed quâ ratione? rigavit
Prodigio similis Ros Helicone Caput.

Gratul. ex animo f.

P R A E S E S.

P Erfectum Trinum Pietas , Moresq; Minerva
Heredis, Patrem per secula vivere fingit.
Sic valet ecce Absens! hic floret filius Ipse!
Æternum per Te florescant Trina Parentis,
Primus fortunet tua prima exordia Trina.

*Hoc mittebat Amico suo integerimo
Dn. Respondenti ,*

Christianus Heinricus Elsen-
berger / J. U. Lic.

CA-

CABALA

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 20 30 40 50 60 70
A B C D E F G H I K L M N O P Q

80 90 100 200 300 400 500.

R S T V X Y Z.

2. 9. 90. 90. 5. 80. 9. 100. 1. 20. 2. 5. 80. 100. 50. 30. 1. 7. 40. 50.

DISSE RIT ALBERTO MAGNO

90. 200. 2. 60. 80. 1. 5. 90. 9. 45. 9. 1. 8. 90. 200. 90.

S U B P R A E S I D E J A H N U S .

Summa 1667.

Gonnet.

Gredt / vertrauter Freund / du wirst den Preis
empfangen /
Den Pallas schon vorlängst hat selbsten zugesucht
Dem unverdrossnen Fleiß / dem Fleiß der Tag und
Nacht

Gewendet worden an. Du hast wol angefangen,
Fahr immer also fort. Ich sehe dich schon prangen
Mit wolverdienter Ehr. Die Schaar der Musen lacht.
Ob schon das wüste Volk den Ehrenstand veracht ;
Dazu doch nimmermehr die Bosheit wird gelangen /
Weil solche Phœbus hast. Jetzt laß beherzt uns hören /
Was dein Kiel mit Bedacht vernünftig auffgesetzt ;
Es soll / wiewohl es nicht in harten Stein geezt /
Der Rost der stillen Zeit dasselbe nicht verzehren !
Ich wünsche so viel Glück / als Hybla Kräuter hegt ;
So viel dein Vaterland der guten Fische trägt.
Seinem vielwerthen und Brüderlichen Freunde
ein Zeichen der Schuldigkeit blicken
zu lassen / fertigte dieses

Daniel Francfe / Magister
Candid. & SS. Theol. Cultor.

1667